

II. VILNIAUS SENAMIESČIO PRIEŽIŪROS SĄLYGOS

24. Priežiūros sąlygos nustatomos vienodos visoms paskiroms Vilniaus senamiesčio zonoms. Priežiūros sąlygas nustato kultūros vertybių apsaugos reikalavimai išsaugoti šio kultūros paminklo sudėtinių dalių – statinių, gatvių, želdinių, vandens telkinių ir kitų teritorijos elementų autentišką pavidalą ir išvengti jų pakeitimų, taip pat esminiai statinio reikalavimai išsaugoti statinių atsparumą ir pastovumą, jų ir kitų teritorijos elementų gerą fizinę būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, užtikrinti saugų naudojimą ir energijos taupymą.

25. Šios priežiūros sąlygos taip pat galioja visoms Vilniaus senamiesčio teritorijoje esančioms nekilnojamųjų kultūros vertybėms, išskyrus statinių priklausinius.

26. Priežiūros sąlygos yra privalomos Vilniaus senamiestyje esančių žemės sklypų, statinių ir kitų nekilnojamųjų daiktų (turto) savininkams ir valdytojams, valstybės ir savivaldybės institucijoms, kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veikla ar sprendimai sąlygoja šio kultūros paminklo ir jo sudėtinių dalių fizinę būklę ar jų pavidalo išsaugojimą.

27. Šios priežiūros sąlygos koreguojamos (tikslinamos, papildomos), patvirtinus Nekilnojamųjų kultūros vertybių priežiūros taisykles.

28. Priežiūros sąlygos susieja kultūros vertybių apsaugos reikalavimus dėl šio kultūros paminklo sudėties ir autento medžiaginės sandaros išsaugojimo. Kai dėl šių

kultūros paminklo savybių pasikeitimo yra papildomi ar tikslinami tvarkymo darbų režimai, taip pat turi būti patikslinami ar papildomi priežiūros sąlygų reikalavimai.

Bendrieji ir specialieji priežiūros darbai Vilniaus senamiestyje

29. Bendrieji priežiūros darbai yra nustatomi atskiroms Vilniaus senamiesčio sudedamosioms dalims.

30. Specialieji priežiūros darbai ir jų technologija priklauso nuo Vilniaus senamiesčio ir jo teritorijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių sudedamųjų dalių individualių ypatumų (savybių).

31. Reglamente nurodomi tik bendrieji Vilniaus senamiesčio priežiūros darbai. Konkrečių Vilniaus senamiestyje esančių kultūros vertybių priežiūros reikalavimai nustatomi (papildomi ir detalizuojami) šių vertybių apsaugos reglamentuose.

32. Šios priežiūros sąlygos apibrėžia reikalingus ir galimus priežiūros darbus kultūros paminklo teritorijoje ir jų vykdymo reikalavimus.

33. Priežiūros metu atliekami visi paprastojo remonto darbai, kurie skirti tik statinių bei teritorijos komponentų priežiūrai ir kuriais nežalojami, nenaikinami bei nekeičiami kultūros paminklo apskaitos dokumentuose nustatytos šio paminklo saugomos dalys ar elementai bei pagrindiniai kultūrinės vertės požymiai.

34. Priežiūros reikalavimai nustatyti šiems objektams:

34.1. statiniams (pastatai, laikini statiniai, gatvės, lauko inž. tinklai ir kiti teisiniai statiniai);

34.2. želdiniams (pavieniai medžiai, krūmai ir jų struktūrinės kompozicijos ar grupės);

34.3. vandens telkiniams (upės, ežerai, tvenkiniai, vandenvietės ir pan.),

34.5. kitiems teritorijos komponentams (namų valdų kiemai, viešosios erdvės, reklamos įrenginiai ir kt.);

Statinių ir/ar statinių kompleksų ar ansamblių, jų dalių savininkų ir valdytojų pareigos

35. Statinių ir/ar statinių kompleksų ar ansamblių, jų dalių savininkai ir valdytojai privalo atlikti šiuos Vilniaus senamiesčio statinių bendruosius priežiūros darbus:

35.1. pastoviai apžiūrėti savo valdomus daiktus (žemės sklypą, statinius ir ypač jų saugomas dalis bei kitą turta), stebėti statinio išsaugojimui reikalingų aplinkos fizinių charakteristikų, pasikeitimų, padengti statinio saugomų ir kitų dalių paviršius medžiagomis, apsaugančiomis nuo kenksmingo aplinkos poveikio ir atitinkančiomis autentiškų medžiagų išsaugojimo reikalavimus;

35.2. šalinti medžius ir krūmus, augančius prie statinių pamatų, ant statinių ar jų liekanų bei kitaip ardančius kultūros paminklo sudedamąsias dalis ar elementus;

35.3. gražinti į vietą ir įtvirtinti išslinkusias ar iškritusias dalis ar elementus arba atskiras sunykusias dalis ar elementus pakeisti naujais, jeigu jie nėra nekilnojamųjų kultūros vertybių saugomų dalių ar elementų sąrašė. Kitu atveju jie remontuojami, konservuojami ir/ar restauruojami arba Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka kitaip tvarkomi.

35.4. panaikinti nedidelius medžiagos defektus, taip pat nuo gaisro apsaugančią įrangą, saugoti daiktus (turta) nuo vandalizmo, prižiūrėti (ypač saugomas) vidines statinių dalis ar elementus bei įrangą.

35.5. atlikti šiuos Vilniaus senamiesčio teritorijos dalių ir kitų jos komponentų (elementų) bendruosius priežiūros darbus:

35.6. pastoviai apžiūrėti ir valyti teritoriją (žemės sklypai, kiemai, viešosios erdvės ir pan.);

35.7. šalinti taršos šaltinius (išvežti šiukšles, iškelti grunto vibraciją ar deformacijas sukeliančius įrenginius ir pan.);

35.8. šalinti nevertingus medžius ir krūmus;

35.9. šalinti reljefo defektus, gražinti į vietą išslinkusias ar iškritusias reljefo ar kitų teritorijos komponentų (elementų) dangų dalis;

35.10. pakeisti atskiras sunykusias teritorijos komponentų (elementų) dangų dalis naujomis, jeigu jie nėra nekilnojamosios kultūros vertybės saugomų elementų sąrašė. Kitu atveju jie remontuojami, konservuojami ir/ar restauruojami arba Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka kitaip tvarkomi.

36. Statinių ir/ar statinių kompleksų ar ansamblių, jų dalių savininkai ir valdytojai privalo atlikti šiuos Vilniaus senamiesčio želdinių bendruosius priežiūros darbus:

36.1. atlikti šiuos Vilniaus senamiesčio želdinių bendruosius priežiūros darbus:

36.2. pastoviai pažiūrėti ir laiku genėti, karpyti medžius, krūmus;

36.3. šalinti želdiniams kenkiančios taršos šaltinius;

36.4. šalinti sausuolius, vėjavartas, vėjalaugas ir sniegolaugas, nevertingų rūšių medžius ir krūmus, valyti ir gydyti medžių kamienus, nustatyta tvarka atskiruose želdynų elementuose sodinti trūkstamus medžius ir krūmus.

36.5. lyginti pievų ir vejų paviršius, jas šienauti bei regeneruoti jų atskiras vietas.

36.6. atlikti šiuos Vilniaus senamiesčio vandens telkinių bendruosius priežiūros darbus:

36.7. šalinti taršos šaltinius, valyti vandens telkinių dugną, krantus ir pakrantes, želdinių priežiūros taisyklių nustatyta tvarka prižiūrėti vandens telkinių šlaituose augančius želdinius;

36.8. priežiūrėti krantų tvirtinimo įrenginius;

36.9. panaikinti nedidelius medžiagos defektus hidrotechniniuose statiniuose;

36.10. pakeisti atskirus sunykusius elementus hidrotechniniuose statiniuose ir įrenginiuose naujais (jeigu jie nėra nekilnojamosios kultūros vertybės vertingų elementų sąrašė). Kitu atveju jie remontuojami, konservuojami ir/ar restauruojami arba Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka kitaip tvarkomi.

37. Vilniaus senamiesčio sudėtinių dalių savininkai ir valdytojai turi nedelsiant pranešti Kultūros vertybių apsaugos departamento Vilniaus teritoriniam padaliniui apie statinių, želdinių, vandens telkinių ar kitų teritorijos komponentų sugadinimą, sužalojimą ar sunaikinimą bei grėšiančias arba įvykusias avarijas ir imtis priemonių sustabdyti minėtų elementų žalojimą.

Vilniaus senamiesčio teritorijos monitoringas

38. Vilniaus senamiesčio teritorijos monitoringą (eilinės, sezoninės ir specialiosios apžiūros), vykdo savivaldybės už nekilnojamųjų kultūros vertybių

apsaugą atsakingi pareigūnai ir/ar Kultūros vertybių apsaugos departamento Vilniaus teritorinio padalinio specialistai-pareigūnai.

39. Statinių (registruotų nekilnojamųjų kultūros vertybių) saugomų autentiškų medžiagų fizinės būklės pastovų stebėjimą (monitoringą) vykdo Kultūros vertybių apsaugos departamento Kultūros paveldo centro techninių tyrimų laboratorija.

40. Eilinės apžiūros vykdomos nuolat, apžiūrint visą Vilniaus senamiesčio - kultūros paminklo teritoriją arba atskiras jo dalis pagal šio paminklo monitoringo planą.

41. Sezoninės apžiūros vykdomos pavasarį ištirpus sniegui ir rudenį nukritus lapams; jų metu apžiūrimos kultūros paminklo teritorijos vietos, kurias galėjo paveikti polaidis, liūtys, nuošliaužos, potvynis.

42. Specialiosios apžiūros vykdomos po stichinių nelaimių, dalinių ar pilnų griūčių, nuošliaužų, kitų reiškinių, sukėlusių kultūros paminklo teritorijos fizinės deformacijas, taip pat keičiantis kultūros paminklo ar jos dalies savininkui ar valdytojui (Civilinio Kodekso nustatyta daikto perdavimo tvarka).

43. Žemės sklypų, statinių ar jų dalių savininkai ir valdytojai priežiūros darbus atlieka savo lėšomis be projektinės dokumentacijos ir be atskiro leidimo.

44. Vilniaus senamiesčio sudėtinių dalių priežiūros darbai parenkami pagal jų pagrindinių elementų fizinę būklę ir autento medžiaginę sandarą.